

1. Beschrijving perceel 5. Ambulante jeugd- en opvoedhulp (J&O)

De ambulante jeugd- en opvoedhulp betreft de ondersteuning, behandeling en begeleiding bij het opvoeden en opgroeien. Het gaat om zowel korte en lichte ondersteuning als intensieve specialistische hulp. Deze vorm van jeugdhulp is primair gericht op het behandelen van problemen in het dagelijks functioneren. Deze kunnen van pedagogische, systemische of psychologische aard zijn zoals gedragsproblemen, een ontwikkelingsachterstand of sociaal emotionele problemen. De jeugd- en opvoedhulp bestaat uit onder andere pedagogische gezinsbegeleiding, intensieve orthopedagogische gezinsbehandeling, video home training en/of coaching op weg naar zelfstandigheid. Ook valt de scheidingshulpverlening onder de ambulante jeugd- en opvoedhulp.

De ambulante jeugd- en opvoedhulp (J&O) is onder te verdelen in drie (3) zorgvormen:

1. Jeugd- en opvoedhulp – basis
2. Jeugd- en opvoedhulp – specialistisch
3. Scheidingshulpverlening

Zowel jeugd- en opvoedhulp basis als jeugd- en opvoedhulp specialistisch kunnen ingezet worden in het kader van crisisopvolging.

2. Jeugd- en opvoedhulp - basis

Onder jeugd- en opvoedhulp basis wordt verstaan: diagnostiek, behandeling en begeleiding van lichte tot milde ontwikkelings- en gedragsproblematiek in interactie met één of meerdere van de drie milieus (school, thuis, vrije tijd). Het betreft begeleiding en/of behandeling bij het verbeteren van het psychosociaal functioneren van de jeugdige, het geven van een adequaat antwoord op de ontwikkelingsvragen van de jeugdige en het opheffen of verminderen van probleemgedrag en het vergroten van de zelfredzaamheid van jeugdigen en gezinnen. Het betreft doelgerichte, ambulante, kortdurende diagnostiek en behandeltrajecten gerichte op het stabiliseren danwel stimuleren van een normale, gezonde en veilige ontwikkeling van jeugdigen.

2.1 Indicatiecriteria ambulante jeugd- en opvoedhulp – basis

Ambulante jeugd- en opvoedhulp basis is bedoeld voor jeugdigen waarbij er sprake is van:

- Lichte tot milde opgroei-, opvoed- en/of gedragsproblemen.
- Een (licht) verstandelijke beperking met een niet complexe psychische stoornis en/of mild probleemgedrag.
- Een licht verstandelijke beperking met probleemgedrag. De jeugdige is meestal jonger dan 16 jaar. De ouder(s)/verzorger(s) en hun omgeving ervaren opvoedingsproblemen. Deze problemen kunnen voortkomen uit een (licht) verstandelijke beperking van de ouder(s)/verzorger(s).

Deze vorm van jeugd- en opvoedhulp basis kan zowel individueel als in groepsverband worden ingezet. Er wordt voor groepsverband gekozen als wordt verwacht dat in een groep door de sociale interactie beter de gestelde doelen kan/kunnen worden behaald. Het is uiteraard ook mogelijk om een combinatie van individuele- en groepsbehandelingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen.

3. Jeugd- en opvoedhulp - specialistisch

Onder jeugd- en opvoedhulp specialistisch wordt verstaan: diagnostiek, behandeling en begeleiding van ernstige ontwikkelings- en gedragsproblematiek in interactie met één of meerdere van de drie milieus (school, thuis, vrije tijd). Het betreft begeleiding en/of behandeling bij het verbeteren van het psychosociaal functioneren van de jeugdige, het geven van een adequaat antwoord op de ontwikkelingsvragen van de jeugdige en het opheffen of verminderen van ernstig probleemgedrag en het vergroten van de zelfredzaamheid van jeugdigen en gezinnen. Het gaat om langdurende specialistische hulp, ondersteuning en behandeling van jeugdigen met gedragsproblemen, gezinsproblematiek en/of middelengebruik gericht op het stabiliseren danwel stimuleren van een normale, gezonde en veilige ontwikkeling van jeugdigen.

3.1 Indicatiecriteria ambulante jeugd- en opvoedhulp - specialistisch

Ambulante jeugd- en opvoedhulp specialistisch is bedoeld voor jeugdigen waarbij er sprake is van:

- Ernstige opgroei-, opvoed- en/of gedragsproblemen.
- Een (licht) verstandelijke beperking met een psychische stoornis en ernstig probleemgedrag.
- Een licht verstandelijke beperking met ernstig probleemgedrag. Het kind is meestal jonger dan 16 jaar. De ouder(s)/verzorger(s) en hun omgeving ervaren opvoedingsproblemen. Deze problemen kunnen voortkomen uit een (licht) verstandelijke beperking van de ouder(s)/verzorger(s).

Deze vorm van jeugd- en opvoedhulp specialistisch kan zowel individueel als in groepsverband worden ingezet. Er wordt voor groepsverband gekozen als wordt verwacht dat in een groep door de sociale interactie beter de gestelde doelen kan/kunnen worden behaald. Het is uiteraard ook mogelijk om een combinatie van individuele- en groepsbehandelingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen.

4. Scheidingshulpverlening

Onder de ambulante jeugd- en opvoedhulp valt ook de specialistische scheidingshulpverlening. Hierbij gaat het om het vormgeven van het ouderschap tijdens en na een (complexe) echtscheiding. Deze vorm van jeugdhulp omvat het begeleiden van ouders en jeugdigen in een (complexe) echtscheidingssituatie. De doelstelling van deze vorm van scheidingshulpverlening is om (blijvende) schade bij minderjarige kinderen te voorkomen wanneer zij betrokken zijn bij een complexe echtscheidingssituatie. In deze situaties gaat het altijd om ouders die spanning en conflict ervaren in het echtscheidingsproces.

In 2021 is de gemeente Hardenberg een traject rondom 'verantwoord ouderschap in complexe echtscheidingssituaties' gestart waaruit drie projecten zijn voortgekomen:

1. Project I – informatieknooppunt relaties en scheiden
2. Project II – ontwikkeling van een woonoplossing voor ouders tijdens een echtscheiding
3. Project III – leernetwerk echtscheidingen

4.1 Indicatiecriteria scheidingshulpverlening

Scheidingshulpverlening is gericht op:

- ouders en kinderen in de leeftijd van 0 t/m 18 jaar die in een complexe echtscheiding zijn verwickeld en waarbij de omgang niet naar behoren verloopt.
- gezinnen waar psychiatrische problemen (bij ouders en/of kinderen) een rol speelt en/of waar huiselijk geweld heeft gespeeld.
- herordering van het gezin na scheiding.

Scheidingshulpverlening bestaat uit twee afzonderlijke producten:

- Ouderschapsbemiddeling is gericht op het vinden van een passende vorm van ouderschap na een (complexe) echtscheiding.
- Omgangsbegeleiding en contactherstel ouder/kind: gericht op ouders en kind(eren) te laten ervaren dat omgang mogelijk is gedurende en na een echtscheiding en als positief ervaren kan worden.

Ouderschapsbemiddeling

Ouderschapsbemiddeling is voor gescheiden ouders van minderjarige kinderen die niet op eigen kracht met elkaar kunnen samenwerken bij de opvoeding van de kinderen. Scheidingsbemiddeling is een gestructureerde methodiek waarbij ouders geholpen worden om op constructieve wijze te overleggen en zij zodoende zorgen dat de kinderen een regelmatig en onbelast contact ervaren met hun beide ouders. Met behulp van onder andere mediatietechnieken, oplossingsgerichte gesprekstechnieken en motiverende gespreksvoering helpt ouderschapsbemiddeling ouders om constructiever te overleggen en samen te werken en kinderen onbelast contact met beide ouders te hebben.

Begeleide omgang

Begeleide omgang is van toepassing in een complexe- en problematische gezinssituatie als gevolg van een echtscheiding waar de omgang tussen het kind en één van de ouders is gestopt. Voor lichte vormen van begeleide omgang bieden algemeen toegankelijke lokale voorzieningen (gesubsidieerd, met vrijwilligers) soelaas. Inzet van specialistische scheidingshulpverlening is dan niet nodig.

Begeleide omgang wordt aangeboden vanuit een systemische benadering van coaching, waarbij het recht van het kind om contact te onderhouden met beide ouders centraal staat. In zijn uiterste vorm kan het beschouwd worden als een gezins-therapeutische interventie. De begeleide omgang kan dagelijks plaatsvinden, zo nodig buiten kantooruren, thuis of op de locatie van de aanbieder (of andere locaties die vanuit het perspectief van de ouders de voorkeur verdienen). Doelstelling is het normaliseren van de contacten tussen ouders en kinderen.

CONCEPT